

متحرکه یا تیزه نشو و نما

د لږ ځمکې څخه ډیر حاصل لاس ته راوړل

گکتي

. د خوری ورکول دځمکي دسر خاوره ته ۶۰ برابره ډیر
حاصل ورکوی نظر د طبیعي حالت نه

. د اوبو لږ استعمالول

. د خوری لږ استعمالول

. د محصولاتو ډیرول

. د حاصلاتو د کالوی ډیریدل

. به هر جریب کی سل فیصده د حاصلاتو زیادوالی

گهتی

. دسبزيجاتو دتيزو کرل نه په يو
۲۰ متر مربع کی د يو سړی
د يو کال دپراتيا وړ حاصلات
لاس ته راتلی شی.

. خوراک ستاسی د کورنی د پاره
. خوراک د خرڅولو دپاره

تیزہ کاروندہ

- د ډیر خوراک
کرل
- کرل د خوراک
مخکی او وروسته
د فصل نه
- د ځمکی اصلاح
کول
- د ډیر پیسو لاس
ته راورل

دری مهمه قاعدی

. دژوری خاوری تیارول

. کامپوست

. تیزه کرل

. نغه دری قاعدی خاوره بنه کوی!

۱. دژوری خاوری تیارول

. دډیری شی خاوری جوړول

- د هوا او داوبو د پاره خای

. درلودل دښه اوبو

. د ریشه پرخټک په ژورو
خاوره کی

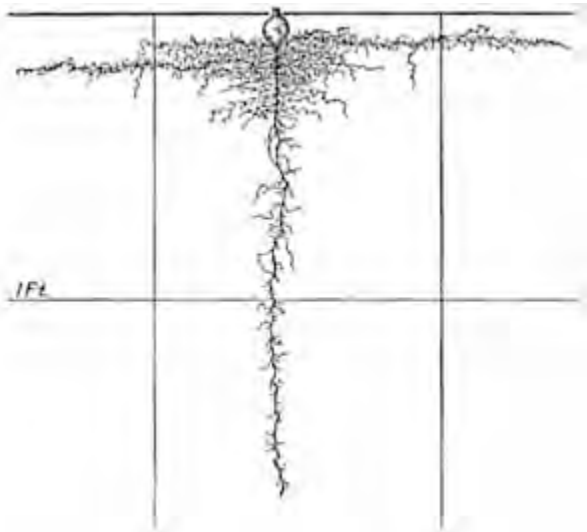
. نباتات په خټکی کی اوږده

ریشه سیستم جوړوی

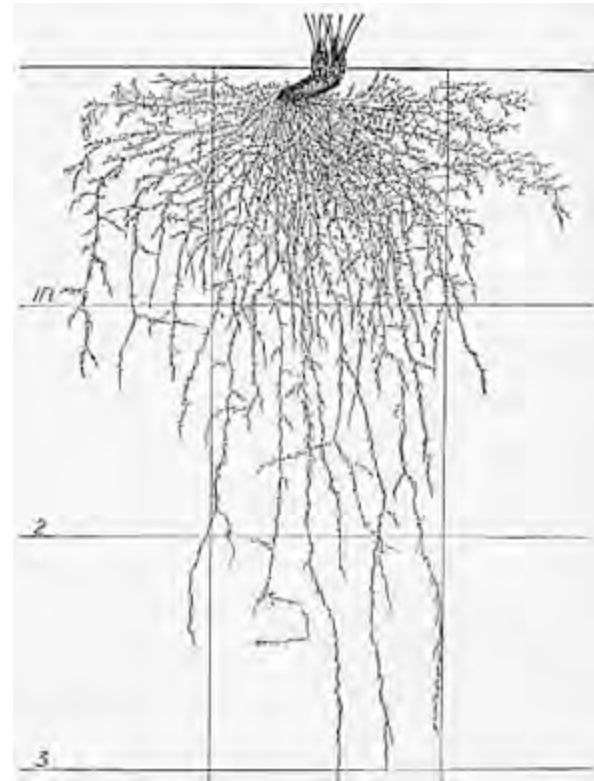
. ریشه ډیراوبه او تغذیوی مواد
ظبیری

ریشی په کومه اندازه ژوری نشو ونما کوی؟

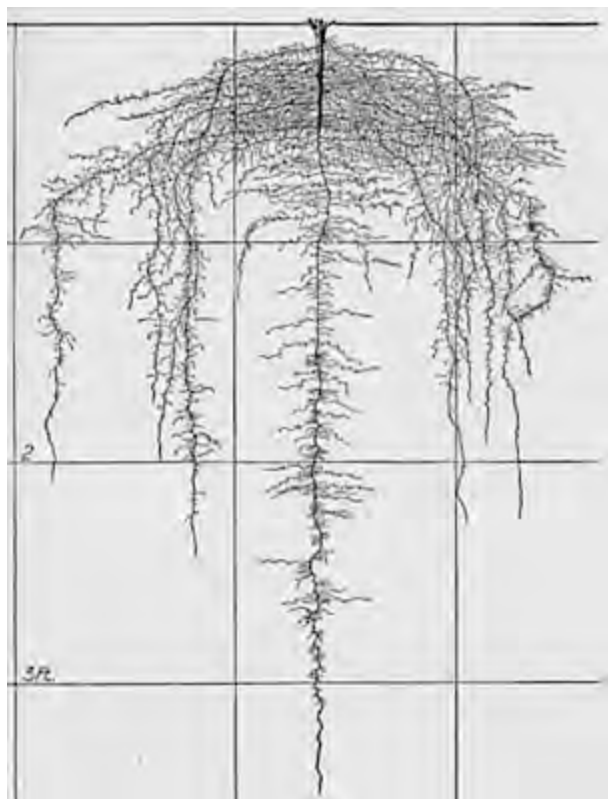
سری ملی، وروسته د پنځو هفتو څخه

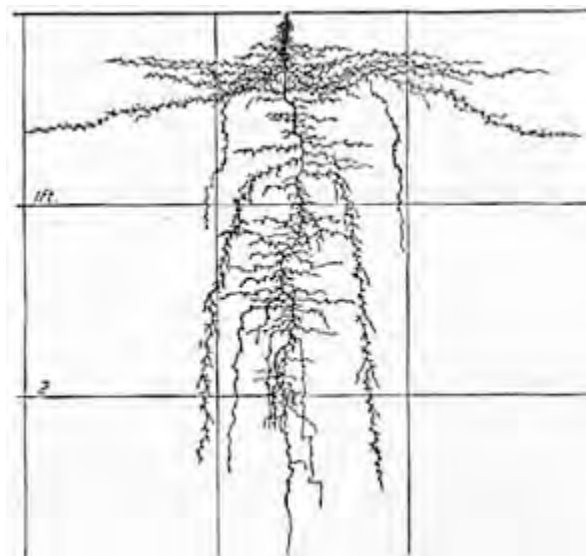
د ځمکي توت، د دری کالو نه

هر مربع دریش سانتی متره ده

ریشی په کوم اندازه ژوری نشو و نما کوی؟

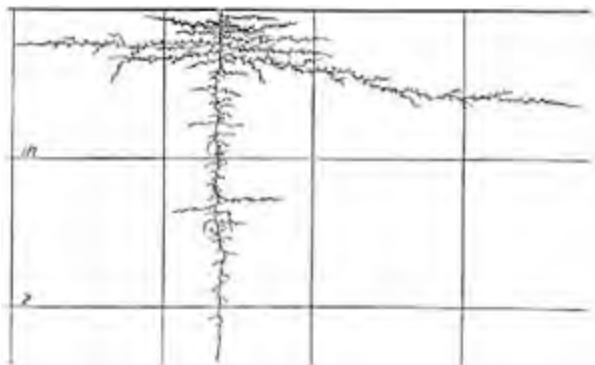
پالک، وروسته له لس هفتو څخه

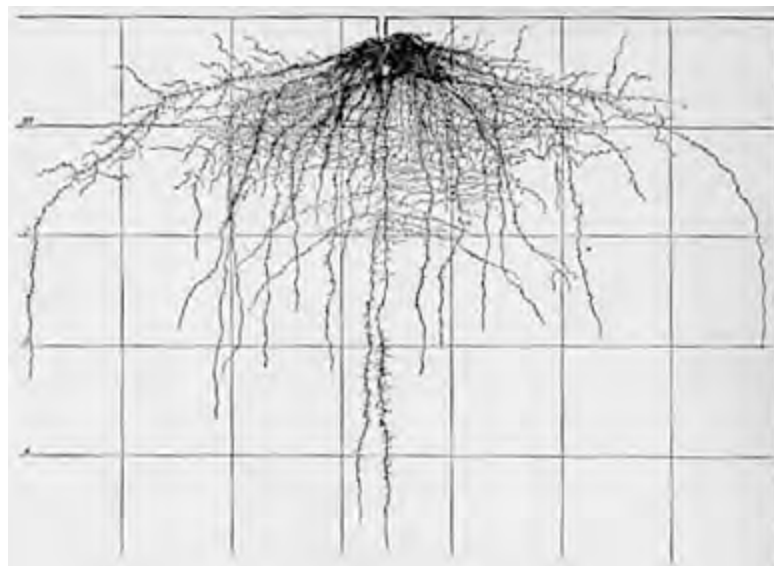
تور بانجان، وروسته له اوه هفتو څخه

هر مربع ۳۰ سانتي مربع ده

ریشی په کومه اندازه ژوری نشو ونما کوی؟

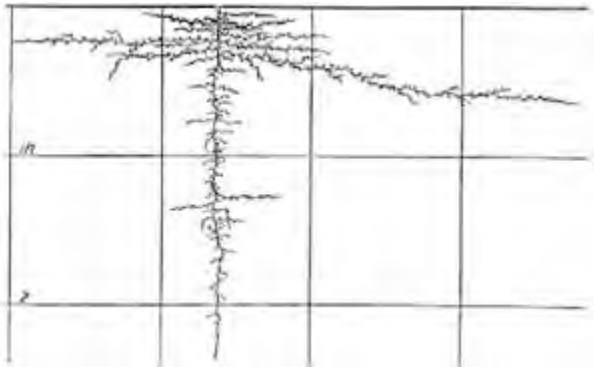
کرم، وروسته له ۸ هفتو څخه

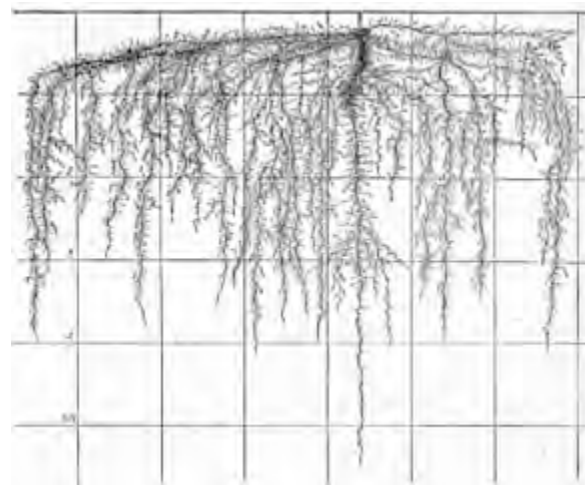
کرم، وروسته له ۱۱ هفتو څخه

هر مربع ۳۰ سانتي متره ده

ریشی په کومه اندازه ژوری نشو و نما کوی؟

لوبیا، وروسته له ۶ هفتو څخه

لوبیا ، وروسته له ۱۲ هفتو څخه

هر مربع ۳۰ سانتي متره ده

د دو طبقو غوچوالی یا ژور والی

دیرش سانتی متره ځمکه غوچه کړی او
خاوره یی د څنګ سره کشیردی. خاوره
سره کامپوستګد کړی. او وروسته یی په
چاره سره دسر خاوره یی سره یو ځای په
ژور ځای واچوی.

د دو طبقو غوچوالی

- . که چیری خاوری پیره وچه یا پیره لمده وی نو بیا یی غوچول یی سخت دي.
- . که چیری خاوره پیره کلکه وی، دوهم پراو غوچول لپاره د کلنگ (هټی) څخه کار واخلې.
- . که خاوره پیره ریگی وی، نو غوچولگې ټمند نه دی. عضوی موادو ورسره گډ کړی.

د یو کال نه تر دریو کالو پوری ستاسی خاوره بهتره کیږی، د کار دپاره آسانه ،او پیر حاصلاتقتری نه اخستل کیږی.

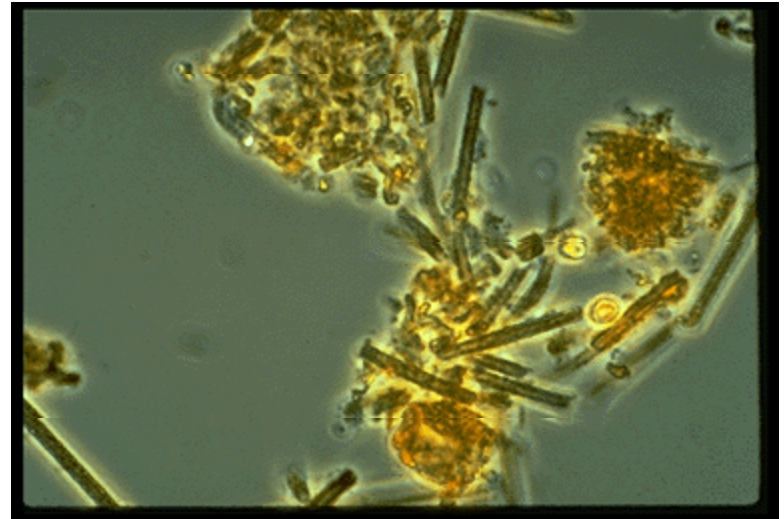
۲. کامپوست

. تعریف: د نباتی موادو تجزیه
پټول نباتات تغذیوی مواد لري.
. له کامپوست نه تغذیوی مواد
پاتی کیری چی بیرته دوباره
استعمال شی.

کاوپوست: یو طبیعی جریان دی

. زیاد ژوندی موجودات له تجزیه
شوی موادوڅخه د تغذیوی
مواد بحیث استفاده کوی.
. بکتريا (کوچنی میکروبونه)
دټولو نه ساده او عام موجودات
دی.

. زره بیني موجودات، دوی تقریباً
په هر ځای کی پیدا کیږی.

کامپوست: یو طبیعی جریان

- . فنجاى او پوپنک مهمه دي.
- . تجزیه درلگیو د نباتاتو لکه د
ونه شاخونه او دجوارووگی

کامپوسٽ: یو طبیعی جریان

. خړگه چی مونږتول پوهیږو د
خُمکی چمجي د نباتاتو د
تجزیه کولو باعثگرځی.

د کامپوسنگ‌تۍ

- . تغذیوی مواد په خُځای پریږدی.
- . درنه خاوره بهتره کوی.
- . د ریڼک څخه خاوره سم وی.
- . د خُځمکې توان د اضافه اوبو دپاره بهتره کوی.
- . د ذره بینې موجوداتو تعداد زیاتوی.

خرگه کامپوست جوړولی شو

- . رسیدلی مواد
- دجواروګی، د غنم واشه
- پانی، حیوانی خوشایی
- . نارسیدلی مواد
- شنه او نرمه
- . د کاهو پلنی
- . د رومی بانجانووګی
- . دبادرګو بوټی
- . خاوره یا نږګری خره

دموادو طبقه جوړول

. تر لاندی خاوره نرمه کړی

. رسیدلی مواد په اندازه پنځه

سانتی متره په سره واچوی.

. اوبه پری اضافه کړی تر لمده
شی.

. خاوره یو سانتی متره پری

هواره کړی.

. اوبه په کی علاوه کړی تر څو
لمده شی.

. ذخیره هر اونی‌گډه کړی.

کوم مواد کامپوست کولی شو؟

کامپوست نه شی کولی

. تیل

. غوړی

. شیدی، کوچ

. د انساني فاضله مواد

کامپوست کولی شی

. د ترکاری پاتی شوی هڅتوی

. نباتات

. د چای شمه او د کافی پاتی

. واشه او د جواور لرگی

. دبزگری خره

. پانی، ورق یا ډبل کاغذ

. د ونو واره شاخونه او بانی

. ویشتان، وړی، بڼکی

. د هکی پستوکی

لار شودنه

. کمپوست اوبو او هوا ته اړتیا لری تر څو گډشی. ډیره اوبه او زیاده هوا هم سبب دی مشکلاتو گرځی

. د اوبو اندازه او موادو اندازه خپله ځان ته پیدا کړی چی په کومه اندازه اوبه او مواد کمپوست جوړولو د پاره مناسب دی

. د نباتی موادو غټتوبتی، د مثال په وگه، لکه د خربوزی پستوکی، او د نباتاتو غټتوبتی باید په وړتوبتو تبدیل شی

کمپوست د خیل خان خخه حرارت تبدیلی

پرزہ پوری درجه د حرارت ۳۲ نه تر ۶۵ درجه سانتیگرید دي

ڪوم ڀول ذخيرہ؟

کله کامپوست د استفاده کولو دپاره تیاریږي؟

بتور یا نسواری رنگ

. ورته ووتی

. د ځمکې بوی

. که چیرې موادو وپیرندل شي نو دا

معنی چې کامپوست استعمال دپاره تیار

نه دی

. حجم یې باید د اصلی حجم نه یو په دریم ($1/3$) برخه ور شي

د کامپوسٹ مشکلات

گندہ بوی

. زیادتم والی، دھوا لږ مقدار

. د کمپوسٹ ذخیره سرنگد کړی، د نبات رسیدلی مواد په کی
علاوه کړی (دجواروگی اورلگی)

دامونیا بوی

. زیاده نا رسیدلی مواد

. د کامپوسٹ ذخیره سرنگد کړی، او رسیدلی مواد په کی واچوی

دخاوری بنه فصله

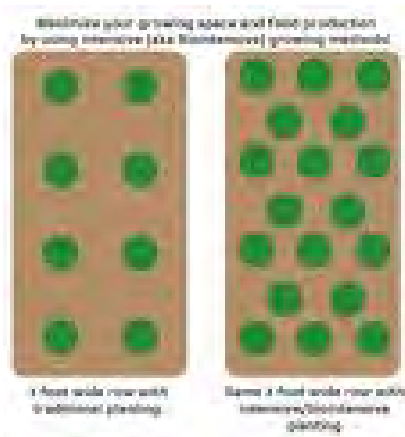
. کامپوست دځمکی د حاصل
خیزی باعث گرځی ، هگر
ډیر ورو

. د زیگری خره مخکی د کرلو نه
د خاوری سر هگډ کړی په
اندازه د ۴۰ کیلو په ۲۰ متر
مربع کی

. وروسته له دینه چی نبات شن
شول پر سر یی یوریا یا دی آر
پی اضافه کړی تر څو چی
خاوری بنه فصله راوړی.

۳. تیزه کرل

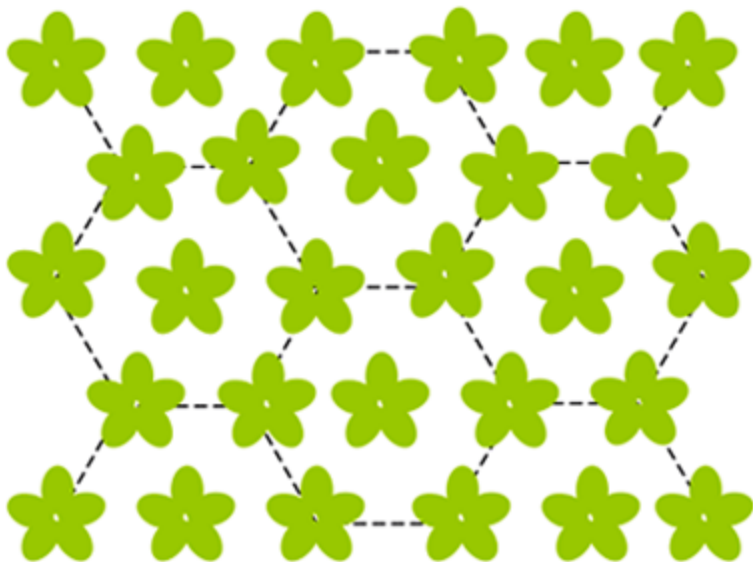
. دننه د بزغلی په کرلو شروع وکړی

. بزغلی وروسته پټیو ته ویسي،

تخم مه وړی،

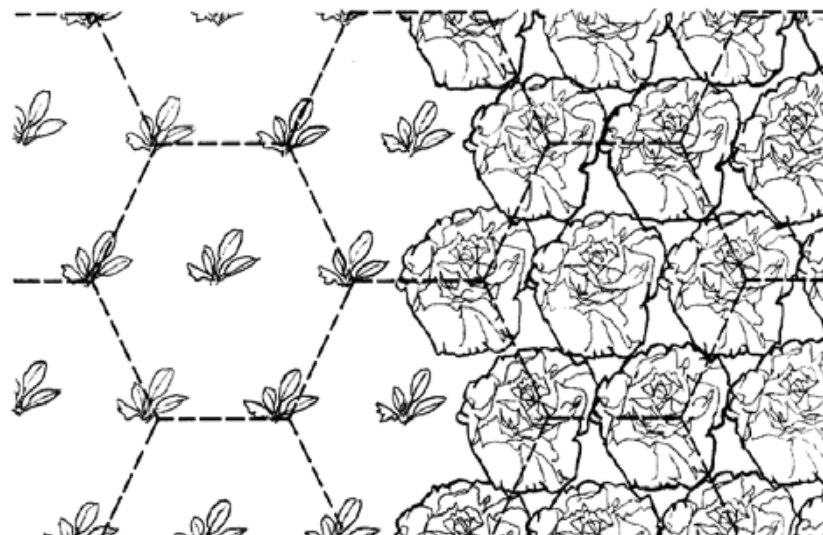
– نږدی نږدی کیردی

– په منظم ډول یی وگوي

گهتی د تیزو کرلو نباتات

. قوی نبات چي ریشی یی په
خټکه کیټیتی شی او د هغو
په ذریعه خاوره سستوی.
. نږدی کرل د نباتاتو واینه
اوبیکار گیاه هلته ډیره نه‌ښه
کیری ادخاوری نم والی
کمو.

گهتی د تیزو کرلو نباتات

. د سالم بزغلی نه کار واخلی

. خای خالی مه پریردی

. ژوندی خړه خڅه استفاده وکړی

. یو محصول مو چی ورپیده ژری

یی پر خای بل محصول وکړی

دتیزو کرلو دیاره نباتات په منظم ډول وکړي

30 cm ریحان	20 cm لوبیا
15 cm د ډوټو لوبیا	10 cm لبلبو
35 cm کرم	30 cm کرم
8 cm څاڅری	40 cm جواړی
30 cm بادرنګ	30 cm د کاهو سر
20 cm د کاهو بانی	40 cm ټټکی
30 cm لیرو	10 cm پیاز
12 cm ډنیا	30 cm مرچ
25 cm آلو	5 cm سری مولى
15 cm سابه	30 cm کدو
20 cm رومی بانجان	

دیسرلی آخرین یخ ستاسی په منطقه کی کوم وخت دي؟

۶. اونی مخکی د آخری یخ نه دا
لاندی تخمونه وکری

- کرم، براقلی

- دنیا، رومی یا سره بانجان

- سیلری گلی

- په کور کی د کاغذی گلدانیو

نه خخه دکرلو استفاده وکری

دپسرلی وروستی یخ ستاسی په منطقه کی کوم وخت ډی؟

۵. اونی مخکی دوروستی یخ نه
دا لاندی تخمونه وکری

گازری، لبلبو

– په کور کی د کاغذی گلدانیو
خخه دکرلو استفاده وکری

ستاسی په منطقه کی وروستی یخ کوم وخت دی؟

۴. اونی مخکی د وروستی یخ
نه،

— کچالو پریردی چی ریشی
وباسی

— د ننه پکوته کی هوار کری
هر خوورخی وروسته یی دیو
ارخ نه بل ارخ ته راوړوي

ستاسی په منطقه کی وروستی یخ کوم وخت دی؟

. دری اونی مخکی دوروستی یخ
نه، دا لاندی تخمونه وکری

۔ پالک، موشنگ

۔ دننه په کور په کاغذی گلدانی
کی وکری

ستاسی وروستی دیسرلی یخ کوم وخت دی؟

. دوه اونی مخکی دوروستی یخ
نه، دلاندی تخمو په کرلو
شروع وکړی

— تور بانجان، مرچ
— په کاغذی گلدانی کی د ننه په
کور کی وکړی
— دا لاندی نباتات په باغ کی
انتقال کړی
— برقلی، کرم
گازری، کاپی
کاهو، پالک، اوږه، پیاز،
او سری ملی

ستاسی په منطقه کی وروستی دیسرلی یخ کوم وخت دی؟

. وروسته دیسرلی یخ نه تخم دننه
وگری؟

– بادرنگ ختکی، او هندوانه
. ډنیا او آلو د باندی ویسی
. خوره آلو پریردی چی ریشی
وباسی

ستاسی په منطقه کی دیسرلی وروستی یخ کوم وخت دی؟

. دوه اونی وروسته دوروستی یخ
نه، د لاندی تخمونه په کرلو
شروع کری

– لوبیا (ډولونه)، جوار
. دنیا اولوگان دننه ویسی

ستاسی دیسرلی وروستی یخ کوم وخت دی؟

. دری اونی وروسته له وروستی
یخ نه، دلانندی تخمو په
کرلودننه شروع وکړی
- او بیا باغ ته انتقال کړی
جوار

دٲٲز كرلو:
دوهم قانون

هغه نباتات چی نریدی والی نه یو بل لگته رسوی

. یو بل لگته رسوی

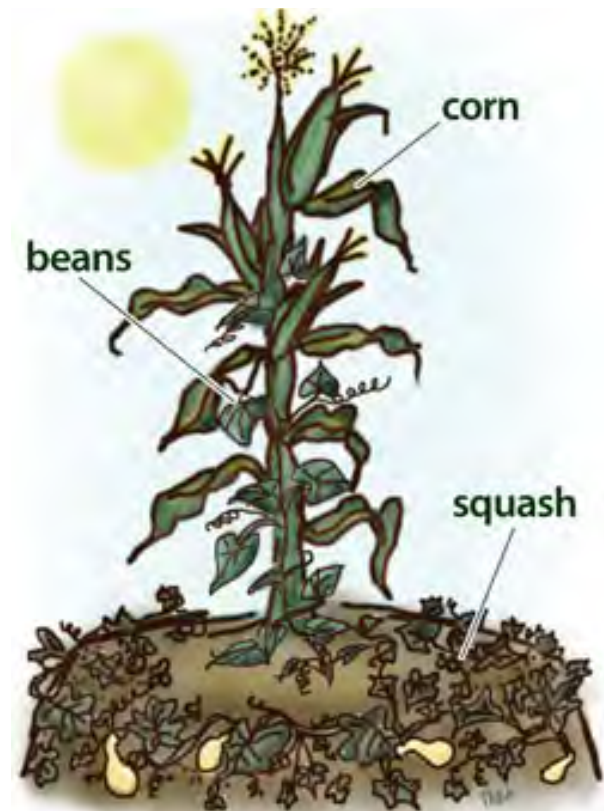
. جوار: لوبیا د جوارو په ډنډه

پورته کیری

. لوبیا: دخاوری حاصل خیزوی

. کدو: لوی پانی په بیکار مگیا هو

بانندی سوری جوړوی

*Direct-Sow, Easy-to-Grow:
The Ancient **Three Sisters** Method*

هغه نباتات چی دیو بل نریدی والی خهکته اخلی

زیگیگلان حشرات خان نه لری ساتی

دهغه نباتات چي ډير واشه اولپني توليدوي

. غلجات: جوار، لمرگلي، غنم،

اوربشي، بردن، جاودر

. نباتات دکمپوست مواد برابر وي.

. کمپوست دځمکي دپارگهتور

دي.

دمثال په توگه: په ۶۰ فيصده بڼه کپړي

د کالوري منځ ته راتلل

کالوري: په خوراک کی انرجی یا
هغه خوراک چی وجود ته
قوت ورکوی کالوري بلل
کیری

. هغه محصولات چی د
خورلولپاره ریشی لری
- لوگان، خوږه آلو
- غرنی گازریی ګندنه
- اوږه

د مثال په توګه: په ۳۰ فیصده کی شنه کیری

اصلاح شوی تخمونه

. په منطقوی سطح کی مروج دی

. سچه، چی بیفایدی گیاه نه

خلاص وی

. د تخم په عمر باید پوه شی

– د زاره تخم نه خوداری وکړی

. د پیوند شوی تخمونه هم کار مه

اخلی.

. هغه تخمونه چی د خپلگل د

گرد نه لاس ته راخی کار

اخستل شی نه همیشه. په هر

دوه کالو کی نوی تخمونه

واخلی.

ټول قوانین مراعات کړی

ټوله دا طریقی استعمال کړی
ددی پاره چی زیاد خوراک
لاس ته راوړی.

. په ۲۰ متر مربع کی د تیز کرلو
استفاده څخه د یو نفر دیو کال
خوراک په مدت د څلورو تر
شپږ میاشتو پوری برابر وی.

تیز کرل

. د ساحه ۶۰ فیصده: غله

– غنم، اوربشی، غرنی
اوربشی، لمرگالی، باقلی

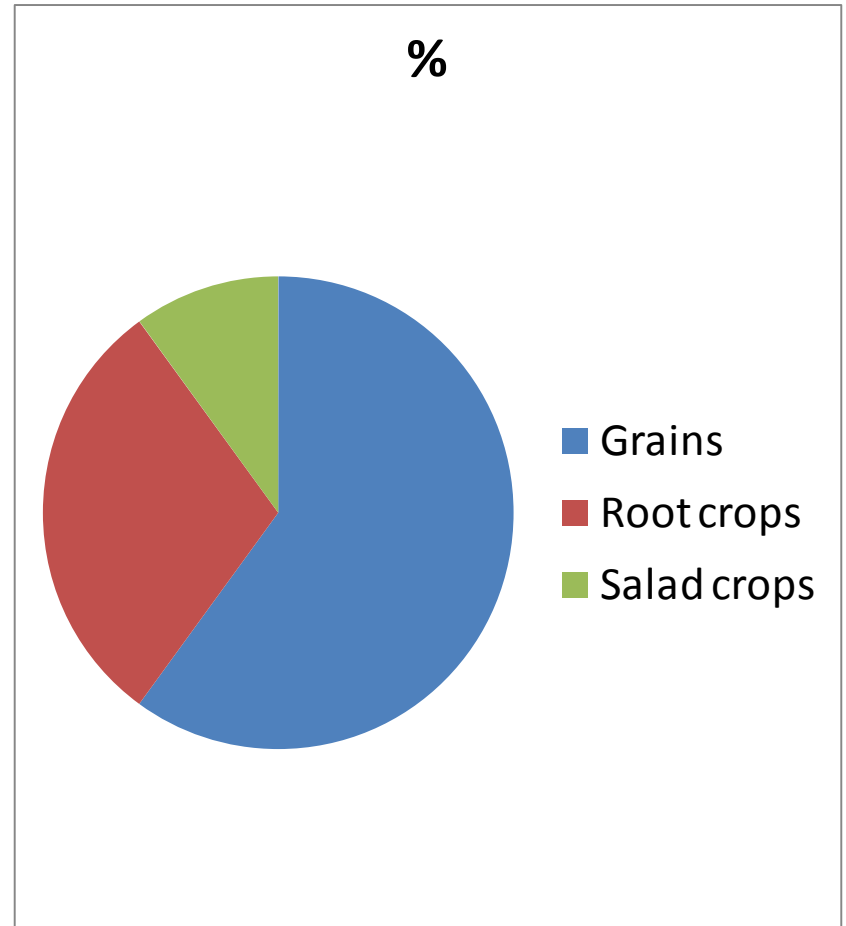
. د ساحه ۳۰ فیصده: هغه

محصولات چی بیخ یی
خوراک دی

– آلو، خوړه آلوگندنه، اوږه،
غرنیگازریی

. د ساحه ۱۰ فیصده : سلاته

– کاهو، سابه، کرم

باغداری دتیزه طریقوله استفاده نه

. دمثال پهوگه: خلور سوه متر مربع

- چیگنجایش د ۱۵ پالانونه

. ۱ متر بر ۲۵ متر

- ۲۰ متر مربع د (یو کس له) خوراک دپاره

- ۳۸۰ متر مربع له خرڅلاول لپاره

. یا

- ۱۰۰ متر مربع د (۵ کسان له) خوراک د پاره

- ۳۰۰ متر مربع خرڅلاوگتۍ دپاره

